

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden nap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Főpiaz, a városházzal szemben.

Hirdetések

Egy hasábos peticiononként 5 kr-ával számítottak.

A felmondás.

Budapest, február 18.

Az osztrák képviselőház elé múlt szombaton indítványt terjesztettek, amely felszólítja a kormányt, hogy idejekorán mondja fel a vám- és kereskedelmi szövetséget Magyarországgal. Miután Glanz báró osztrák kereskedelmi miniszter szintén a szerződés felmondása mellett nyilatkozott, az indítványt egyhangulag elfogadták. Ausztria tehát a folyó év végén fölmondja a kereskedelmi szerződést 1897. december 31-ére, minthogy nem lehet tudni, valjón a tárgyalásokat a szerződés megújítása végett be lehet-e fejezni még 1896-ban és ha nem, akkor a felmondás elmulasztása esetén a jelenleg érvényes szerződés további 10 évre érvényben marad.

Mint a „P. C.“ legjobb forrásból értesül, február 20-án mind a két kormány az illető képviselőház elé terjeszti a kvótabizottság megválasztására és kiküldésére vonatkozó javaslatát. E küldöttség munkálatai függetlenül folynak a kiegyezési tárgyalásoktól s nem lehetnek befolyással a tárgyalás gyorsabb vagy lassabb

menetére. — Bizonyos, hogy a magyar képviselőház sem tárgyalhatja le még a folyó évben a kereskedelmi szerződést Ausztriával. Még a költségvetés nagy részét, esetleg egy második indenniti-javaslatot is el kell intéznünk. A további tárgyalásokat akadályozni fogják a millenniumi ünnepélyek. Kétségtelen tehát, hogy a kiegyezési törvényt 1896-ban a magyar képviselőház nem intézheti el még akkor sem, ha a két kormány közt megtörtént volna a megállapodás, amiről maig szó sincs. A tárgyalások a kezdet kezdetén vannak s most a leghosszadalmasabb uton, az írásbelin folytatják azokat.

Nem szenved tehát kétséget, hogy a szerződést már csak azért is fel kell mondani, hogy a tárgyalásokat folytatni lehessen. De az egyhangulag hozott osztrák határozatnak és az osztrák kabinet hozzájárulásának egészen más a ezéja, mint a további tárgyalások egyszerű biztosítása. Ez az osztrák határozat ijesztgetés akar lenni, amely a magyar politikai köröket egy fenyegető veszedelemre akarja figyelmeztetni. Ezt a hatást azonban alaposan elhi-

bázta az osztrák képviselőház egyhangu határozata. Magyarországon senki sem ijedt meg, Magyarországon ily eszközökkel senkit sem lehet megpuhítani. Magyarország csak a maga jogát követeli és ez teszi erőssé, higgadtá. Odaát jogtalanságokat követelnek s ezért nyulnak oly furesa ijesztgetésekhez.

Igaz, hogy Magyarország földrajzi fekvése meglehetősen kedvezőtlen. Minden oldalról Ausztriával vagyunk határosak és csak az egyetlen Fiume nyújt utat a külföldre. Így Németországgal csak osztrák területen keresztül érintkezhetnénk. Amde mi nem vagyunk oly nagyon Németországra utalva, mint Ausztria a Balkánra, hova a legolesőbb és legrövidebb ut Magyarországon keresztül vezet. A vámháboru bebizonyítaná, hogy minden irányban Magyarország az erősebbik fél.

Továbbá Magyarország Ausztriába csak fogyasztási cikkekkel visz ki. Ha Ausztria vámot akarna vetni a magyar gabonára, magyar husra, akkor legelső sorban csak a saját fogyasztását adóztatná meg, minthogy belföldön vagy a szom-

TÁRCA.

A debreczeni affér.

Írta: Déri Gyula.

(Folytatás és vége.)

— No igen... én voltam garnizonban Magyarországon, de nem kérek többet belőle!

— Miért?

— Kellemetlen nép. Nagyszáju, hazug és lomha. Vigyázzon fiatal barátom, hogy az ön jó német vére is egészen el ne fajuljon köztük!

Meglepetve néztek össze, kik e szavakat hallották. San-Felice Mártha idegesen szólt az őrnagyhoz:

— Nálunk ilyesmi sohase történt. Ön megsértette a mi házuk vendégét és még hozzá minden ok nélkül!

Az őrnagy gunyosan kérdé:

— Olyan nagy bűnnek tartja ezt a tréfát? Egy kis lecke bizony ráfért már egyszer erre a fiatal urra.

Riekl ezalatt kiment a szobából. Mikor a hölgyek utána siettek és kérték, jöjjön vissza, az őrnagy ki fogja magyarázni magát, ezt mondta:

— Nem engemet sértett meg, hanem a nemzetemet gyalázta s ezt nem lehet kimagyarázni.

Másnap kihivatta az őrnagyot. A párbaj gyorsan megtörtént; az őrnagy olyat kapott a karjára, hogy kiejtette kezéből a

kardot. Az egyik segédje, egy kövéres kapitány azt mondta rá: debreczeni hentesvágás.

— Ha tetszik önnek, megismételhetem — szólt Riekl — ön pompás mediumnak mutatkozik!

Katonásan intézték el ezt az ügyet is: mindjárt a helyszínén. Riekl a gyomrára pályázott a kapitánynak, s végre is az ötödik összeesapásnál a bal vállától egész a kötésig húzta végig rajta a kardja hegyét. Félóráig tartott, míg a németet bevarrták, de Riekl sem végezte szárazon a kettős kalandot: a százados kardjától az arezára kapott jókora vágást, melyet élete végéig büszkén viselt, mint a magyar nemzeti becsület védelmében kapott sebet. Hogy később a forradalomban másikat nem tudott szerezni hozzá, nem ő rajta mult. (A Petőfi Sándor kardját azonban ő mentette meg és ő hozta haza Segesvárról: a család birtokában mai napig meg van és látható lesz a kiállításon.)

1846-ban került haza Debreczenbe s itt történt vele az az érdekes eset, mely debreczeni affér néven hosszabb ideig képezte emlegetés és hivatalos vizsgálat tárgyát a kancellárián és a bécsi hadügyminiszteriumban.

Egy nyári nap délutánján mélységes unalomba merülve ültek a vasasnémet tisztek a poros debreczeni főutca tenyérnyi oázisán, a czukrászda előtt, hol zöld gömbkacérok, piros virágu leánderek közül fehérre festett asztalok és más

kerti butorok viritottak ki az utcára. Hetenkint kétszer ott játszott az akácok előtt a katonabanda, a szemközt lakó generális tiszteletere; olyankor nagy élénkség keletkezett mindig a városban. Az utcai suhancok és szolgáló leányok tömött sorokban álltak körül a trombitás katonák nagy karikáját, megbámulva a réztányéros nagy dobos s a szekerébe fogott kis szürke ponnyot; a környék emeletes házainak pedig megnyitak az ablakai s a város legszebb leányai négyesével is mutogatták bennök magokat. A vasasnémet tiszturak meg lehetnek elégedve.

De mikor nem volt zene, ugyan mivel mulathatták volna magukat? Fagyaltot egész délután nem szopogathat az ember, tehát mustálták a jövő-menőket és hangos megjegyzéseket tettek rájuk.

Igy történt, hogy a szélről ülő két tiszt közül az egyik egyszer csak meglöki a másikat:

— Nézd csak, micsoda esikó!

Az utca közepén hosszú sörényű szép arabs paripán ügetett egy fiatal ember. A másikat a sárga irigység öntötte el a szép ló láttára.

— Inkább azt a ficzkót néznéd: úgy ül rajta, mintha az is pudli volna!

E pillanatban a tűzes ló valamitől megriadt s füleit hegyezve, félre ugrott. Rieklnek, ki rajta ült, a nyeregkápába kellett fogódzni, hogy egyensúlyban maradjon.

A két tiszt erre hangosan fölnevetett;

széd országokban nem képes kenyér- és hus-szükségletét fedezni.

Magyarország tehát egész nyugodt afelől, hogy Ausztria fogja sürgetni a szerződés megkötését, mert saját érdekében kell sürgetnie. De ha odaát öngyilkos politikát akarnak követni, ha Magyarországot továbbat is kiakarják zsákmányolni s e mellett különféle tartományi gyűléseken gorbászásokkal illetik, akkor nálunk is könnyen felébredhet az a meggyőződés, hogy közös vámgazdaságra a fenforgó viszonyok közt gondolni sem lehet és ha egyszer az önálló vámterületet nálunk a politikai többség is napirendre tűzi, akkor aztán a legnagyobb gyorsasággal hozzá is fogunk a vámsorompók felállításához.

Az osztrák képviselőház határozata az ellenkezőjét érte el annak, amit tulajdonképpen akart. Az önálló vámterület híveit szaporította és az 1867-i kiegyezés ellenségeit kielégítette, akiknek egyetlen kívánsága az lenne, hogy Ausztria kitarson ezen az uton és így a 67-es kiegyezést oly módon kompromittálja, amint az a kiegyezés ellenségeinek eddigéle soha sikerülni nem akart. De legyenek bármik ez eljárás következményei, arról biztosak lehetnek Ausztriában, hogy Magyarország nem fél az önálló vámterülettől. — Ellenkezőleg!

— Belföldi hírek. (Az indemnity.)

A kormány az indemnityre két havi felhatalmazást fog kérni az országgyűléstől. A javaslatot a hét végén terjeszti be a Háznak. — (Szent István ünnepe a millennium évében.) A „Esztergom“ című lap

írja, hogy a herezegprimás mostanában tanácskozásokat folytat a kormányval az iránt, hogy Szent István ünnepe a millennium évben a szokottnál nagyobb díszszel ünnepeltessék meg. Ez ünnepen — a herezegprimás terve szerint — részt vennének az ország összes püspökei és infulásai. — (Az oláh vezérek manifestuma.) Nagyszébenből jelentik, hogy az oláh pártvezérek kiadták a manifestumokat. Teljes egyenjogúságot követelnek, különösen pedig azt hangsúlyozzák, hogy magukat semmi által visszariasztani nem engedik. — (Új rendelet a polgári esküvőről.) A belügyminiszter az anyakönyvvezetőkhez rendeletet intézett, melyben figyelmezteti őket, hogy az esküvő felektől az egybekelés alkalmával csupán tisztességes ruházatot követelhetnek. Koszorút vagy más díszet nem. Az esketési jegyzőkönyv aláírását a felek megtagadhatják ugyan, de ez a körülmény az esküvő érvényességén nem változtat. — (A főváros a millennium.) A főváros tanácsa s a miniszterelnök, mint a millennium ünnepségek főrendezője közt tárgyalások folytak: mi esoda helyet foglaljon el az ország székesfővárosa, mint municipium, az ünneplések sorozatában. E részben a megállapodás mármegtörtént. E szerint Budapest törvényhatósága május hó 11-én díszközgyűlést tart, amelyet Ráth Károly főpolgármester nyit meg. Ezután a főjegyző mond ünnepi beszédet s végül a tanács részéről valamelyik polgármester indítványt tesz: adjon a főváros az ünnep alkalmából **1.000.000 forintot alapítványul** közmívelődési és közjótékonyági célokra. Ezt az indítványt a közgyűlés természetesen egyhangulag elfogadja.

Országgyűlés.

Budapest, február 18.

A középiskolai tételnél Hévizy János, mint jóvérű tanárember, a középiskolai tanterv agyonbírálataán folytatta a tegnapi megszakított vitát és végezte ott, hogy az igazgatók által vezetett tanári conduitlistákat kifogásolta.

Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter a vita bezárása után rövid szemlét tar-

tott a vita fölött. Behatóan ismertette az egységes középiskolára vonatkozó álláspontját s jelezte az érettségi vizsgálatot illető terveit. A szóba hozott népoktatási törvény revízióján dolgozik, de hogy eledig nem végezhetett e feladattal, azt meg lehet érinteni épen a feladat fontosságából és egyben miniszterségének még csak egy éves multjából. A testi nevelés, a tanári emlékirat kérdését és a többi fölhozott ügyet szintén felkarolta s megnyugtató tájékoztatásokat nyújtott az érdeklődőknek.

Miután még Szederkényi Nándor ismételtén is jajongott a tanári áthelyezések ellen, Kovács Albert intézett kirohanást Schwieker Henrik ellen, a kinek vizsgáló biztosi működését helyteleníti és Klamarik miniszteri tanácsos ellen. Schwieker Henrik ezzel a személyeskedéssel rövidesen végzett, utalva arra, hogy működésében mindig hazafias intencziók vezették. Ezzel a kijentéssel szemben Madarász József fentartotta magának a jogot, hogy alkalmadtán majd hozzászólhasson még ehhez a kérdéshez.

Sima Ferencnek egy tanfelügyelő ellen volt kifogása, míg Veress József általában tanfelügyelőkké csak rátermett emberek kinevezését kéri.

Kossuth Ferenc hosszabb indokolással a tanítók fizetését 400 frtra indítványozta kiegészíteni, a mely kérésében támogatta Lukács Gyula is.

Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter hangsúlyozta a kormány készségét, hogy a tanítók helyzetén javítson. De ezt a határozati javaslatot nem fogadhatja el, mert ennek kihatása az első hallásra át nem tekinthető. Együttal ismételtén is kérte a képviselőket, hogy a Háznak ne foglalkozzanak olyan emberekkel, a kik itt nem védelmezhetik magukat.

A tételt a javaslat elvetésével megszavazták.

Színház.

(P.) Tegnap egy ujdonság bemutatója volt színházunkban, a mennyiben a *Rutkai György „Holtomiglan“* című 4 felvonású énekes színművét adták elő. E darab Buda-

Rickl hátra nézett rájuk s közben az ostorát felemelve megrázta, aztán ráütött a lovára. A paripa nagyokat szökött s mivel a Rickl-ház csak negyedik a ezukrászdától, hamar eltűnt a kapuban.

A két tiszt összenézett.

— Te, nekem úgy rémlik, mintha ez az ember minket megfenyegetett volna — szólt az egyik.

— Veressük meg! felelt röviden a másik.

Erre felálltak. A piacon ácsorgott két káplár, eszmaszár mellé dugott nádpálcával, azokat magukhoz parancsolták, aztán megindultak a Rickl-ház felé.

A ház hosszú, keskeny telken épült, a lépcsőháza benn van az udvarban, túl a kapualján. A tisztek megálltak a nyílt folyosón, a két káplárt pedig beküldték a lakásba, a fiatal Ricklért.

A katonák bent csak a nőket találták, az özvegy Ricklnét, a férfias erélyű nagyszonyt, s az egyik leányát, a gyönyörű, szépségéről híres Dragotánét.

A nagyszony ámulva hallja, hogy két tiszt áll a folyosón, kik az ő fiát maguk elé akarják huzoltatni, hogy megveressék. A katonák mindezt elég érthetően elmondták; félreértések elkerülése végett a nádpálcát már a kezükbe is fogták és subogtatva kérdezték:

— Merre van az asszonyság fia?

Egyik hölgy se tudta, hogy mi történhetett; hinni se akarták, hogy a tisztek közt egyszerre kettő is akadjon, ki

ilyen módon törjön rájuk és kimentek a folyosóra.

— Mit akarnak önök? kérdezte a nagyszony, mikor szemben állt a két tiszttel.

— A madame fia, szólt az egyik tiszt, az imént az utcán ostort emelt ránk és megfenyegetett. Ezért le fogjuk huzatni, itt a saját udvarán.

— Az istenért uraim! kiáltott fel a nagyszony, — ha úgy történt, a fiam okvetlenül bocsánatot fog kérni önöktől, de bocsánatot kérek én is helyette!

— Nincs szükségünk semmiféle bocsánatkérésre! Adja elő madame a fiát! harsogott a másik tiszt, hogy végighalaltszott az egész hosszú udvaron.

— Káplár! kommandírozott ismét az első, huzd elő nekem azt a lumpot, ha az ágy alól is!

E pillanatban léptek hallatszottak s a lépcsőkön egy magas termetű férfi alakja jelent meg. Ötven éves, hatalmas, vállas alak volt — Dragotta Ignác, a ház ura.

Mi történik itt, az én házamban? — kérdezte olyan hangon, a melytől rengett a boltíves lépcsőház.

— Magukkal semmi közünk! — kiáltott az egyik tiszt. — Mi Rickl József Zelmost keressük, a kivel számadásunk van. Adják elő és vége.

— A sógoromra rázártam a pénztárszoba vasajtáját, honnan rögtön ki akart jönni, a mint önöket meghallotta. Ha bajuk van vele, küldjenek hozzá két uri embert, a mint ez az egész világon szo-

kás és a sógorom a rendelkezésükre fog állani.

— Nem kértünk öntől tanácsot! — folytatta az első tiszt.

— Figyelmeztetem az urakat, szólt Dragotta, hogy veszedelmes dologban járnak. Az én nevem Vajdahunyadi és Felsőszilvási Dragotta Ignác, magyar nemes vagyok, és az én házam salva gardia, olyan hely, ahova még a városi hatóság sem teheti be a lábát. A ki ide törvényes ítélet nélkül fegyverrel bejön, és erőszakkal hatalmaskodik, annak az ítélete az én kezemben van! Azonnal távozzanak, különben élni fogok hatalmammal.

A tisztek összenéztek.

— Adja elő azt a ficzkót, a kivel dolgunk van, majd akkor távozni fogunk.

Dragotta Ignác hátat fordított a tiszteknek, fölment a padlásra vezető lépcsőkön s a fordulónál leesüggő kötelet háromszor meghuzta.

Háromszor egymásután szólalt meg a lármaharang. Erős, átható kongása végigzugott a hosszú udvaron, behatolt a ház minden zugába.

A tűzjel volt ez. A ki hallotta, minden munkát félbehagyva, hanyatthomlok rohant az udvarra.

És meglepő félelmetes látvány tárult egyszerre a tisztek elé. Padlásról, pincekéből, raktárakból és félszerekből emberek jöttek elő: fiatal, erőteljes, jól megtermett alakok. Egyiknek feszítővas, másiknak emelőrud a kezében. Kocsisok, lovászok vasvillára kapva rohantak. Kiürült a bolt,

pesten is nagy sikert aratott s azóta is állandó kaszszadarabja a népszínháznak. Nálunk szintén jó fogadtatásban részesült s biztosra vehetjük, hogy sokszor meg fogja tölteni a színházat.

Meséje különben következő: özv. Molnár Jánosné (Lubrinicz) laknak egyik felől a postás kisasszonyok u. m. Erdei Juliska (*Tiszayné*), Zengő Mária Jozefa (*Kis Irén*) és Hajdu Róza (*Bajnóczy V.*), a másik felől pedig lakik Halmos Lajos fodrász (*Haday*). Ebből a közellétből következik, hogy Halmos beleszeret Erdei Juliskába s nem respektálván annak államhivatalnoki minőségét, meg is kéri a kezét. Ugyde Juliska nagysám már szemet vetett *Holló* Endrere (*Szalmáry*) ki egy gazdag háziurnak a fia s így igen finom alakban bár, de értésére adta a fodrásznak, hogy már szive nem szabad. Mikor ez visszavonul, megjelenik az intrikus *Holló* Endre, amolyan aszfaltbetyár s jellemének megfelelő ajánlatot tesz a meglepett Juliskának, a ki aztán rögtön eljátsza a „*Vasgyáros*” első felvonásának végjelenetét s Halmos Lajost előszóllítván, bemutatja a bámulóknak mint jegyesét.

A második felvonásban már Juliskát mint fodrásznét látjuk. Férje ninesen honn, mert azt elkapta a játékszenvedély és szüntelen a kártya után jár. Ezt a szenvedélyt a Juliska által lefőzött *Holló* szítja benne, azzal a ezélzattal, hogy ez által azt a tönk szélére hajtva, hatalmába kerítse s így közelebb jusson Juliskához. Itt tehát az első felvonás esábitója, már mint a férj Mefisztója szerepel. Az asszony hasztalan inti az urát, ez csak akkor tér észére, midőn Juliska elmondja neki, hogy milyen újabb ajánlatot tett neki *Holló*.

Szerepel még ebben a felvonásban egy spanyol-fal, a mely mögött Varga szabó (*Krémer*) rátalál a feleségére *Holló*val, továbbá egy bolondos fodrász-segéd karrikatura, a két pisztolybeli Stuczli képmása, a kit *Rózsahegyi* hatalmas humorral személyesített; egy pompás fodrász inas-gyerek, a kit *Galyassy* Paula kitünően creált; egy bőrig le-

nyirt fejű tanár (*Nyilassi*) és egy gazdag nagybácsi (*Sándor Emil*). És szerepel Gelbgiesser Ármin hordár, a ki mindég alkalmas pillanatban jön, hol egy levéllel, hol egy jó tanácsal.

A csomó a 3-ik felvonásban kuszálódik össze, mely egy vendéglő kertjében folyik le.

Holló megakarja szöktetni Juliskát és a helyett megszökteti Vargát, a szabót, kit Juliska öltöztet fel. A fogás már meglehetősen kopott és csak a féltékenységre lett férj ül fel neki. A szöktető hirtője után fut, de valószínűleg eltévesztette az irányt, mert isten tudja merre kószál, mikor — hála Gelbgiesser szemességének — a rendőrök elespik a párocskát. Most már mindenki tudja, hogy Juliska ártatlan, csak a férj nem. Ha vissza jönne, vége lenne a darabnak, de így még jön egy felesleges — negyedik — felvonás, melyben Halmost, a ki már a Dunának akart menni, haza hozzák, *Holló* pedig eltépi a férj váltóit, javulást ígér és külföldi utra indul. Varga kibékül a feleségével, a Józsi gyerek felesap szabó inasnak, Garas bácsi helyreállítja a fodrászék pénzügyi egyensúlyát, Gelbgiesser pedig örül a mások boldogságán.

A mi az előadást illeti, minden tekintetben kitünő volt. *Tiszayné* első kilépésekor zajos tapssal fogadták s a zenekarból pompás virágkosarat nyújtottak fel neki. Olyan kedves volt, mint a milyen csakis ő tud lenni s dalait is igen szépen énekelte. Elragadó volt a 3-ik felvonásban lejtett tánczával. Az ő aranyos jó kedve kihatott többi szereplő társaira is. A kifárasztásig újráztatták s a tapsnak és tombolásnak is alig szakadt vége, míg ő a színpadon volt. Hát bizony az is ünnepszámba megy, mikor ő játszik s ha önzőknek látszunk is, de sok ilyen ünnepnapot kívánunk magunknak.

Hát hadd legyen most ez is ünnepi referáda és a mennyiben a rendelkezésünkre álló térségből ugys kifogytunk, a többi szereplők méltatására legyen szabad lapunk holnapi számára halasztani.

a soros tanuló, kire azon a héten a kulcsos bizva volt, kötelességszerűleg a kapuhoz szaladt s azt csukta be. A nehéz vasas tölgyfakapu két szárnya, melyből oroszlanfejek néznek az utczára, karikával a szájukban, ágyulóvészhez hasonló dőrejjel esapódott be.

Volt a segítők közt egy Hoff István nevű óriás. A legszebb és legerősebb fiatal embernek tartották a városban. A hóna alatt egy-egy bál rizsszel végig sétálni az udvaron, vagy korcsolyán egyedül leereszteni a szerkéről egy tizenkét mázsás hordó czukrot napirenden volt nála.

Eddig lent állt a lépesőnél, onnan hallgatta a szóváltást. A lármaharang megszólalására egyszerre fent termett a folyosón s arezából kikelve, homlokáig elvörösödvé, pusztá kézzel odaállt a tisztek elé:

— Ki mer itt gorombáskodni az én gazdammal? — ordított, s mint a tigris akarta rájuk vetni magát.

Alant már fekete volt az udvar az összeszaladt emberektől, kik zsiibongva és szitkozódva vártak erre az első jelre s mikor a Hoff szavait hallották, rohanva siettek fel a lépesőkön.

A káplárok a folyosók hátsó részébe szaladtak; a két tiszt kardot rántott. Hoff menthetetlenül veszve van, ha közelükbe ér, de az utolsó pillanatban feltartóztatta egy kéz.

A Riekl keze volt. A vészjelre visszafordította valaki a kulcsot a pénztárszoba

ajtáján s fogsága véget ért. Most aztán félretaszította Hoffot s odaállt a tisztek elé. Elegáns világfira valló nyugalommal mérte őket végig.

— Engen keresnek az urak? Szolgálhatok valamivel?

— Ön megfenyegetett minket az ostorával ..

— S az önök lovagiassága más megoldást nem tudott, mint rátörni az anyámra, nővéreimre, őket halálra rémiteni? Lássuk most, mire mennek én velem . . . itt vagyok . . .!

Csakhogy e közben a folyosó megtelt emberekkel, kik fenyegetőleg emelgették fegyvereiket s a két katonatiszt világosan látta, hogy életük most épen annak az embernek a kezében van, kit ők néhány percz előtt meggyalázni akartak.

— Rajta, hát uraim — folytatta Riekl, várom a hőstetteiket. Vagy meggondolták magukat?

A helyzet pillanatonként feszültebb lett. Kétségtelen volt, hogy a vérig sértett fiatal ember folytatni fogja a megszorult tisztek provokálását s ezek végre is kénytelenek lesznek a kardjaikkal lépni közbe. Hogy aztán a végsőig felingerelt tömeg közül élve nem menekülnek: az előtűk is világos volt — de hogy ezzel törődjenek, gyalázat nélkül nem tehettek.

Rieklnek már nyelvén volt az utolsó szó, melylyel arezukba akarta vágni, hogy minek tartja őket, midőn hirtelen nem várt fordulat következett be.

Az ág. ev. fillér-egylet teaestélye.

Ha ez évenként szokásos vialomnak kedélyes, házias jellegét tekintjük, bátran nevezhetnénk családi bálnak is.

Hiszzen az ott megjelenő társaság tagjai mintha a család fő ünneplésére gyülekezének össze, olyan barátságos, valóságos rokoni szerető tekintetekkel, szavakkal üdvözlük az egymásután érkezőket. Ennek magyarázatát egyrészt abban is találhatjuk, hogy az ág. ev. fillér-egylet malatságainak többnyire ugyanazon közönsége van s az újabb jöttek szintén ismerősök, másrészt, hogy a fillér-egylet nagy konyhájából a közös asztalokra került thea és izletes étkek még jobban kifejezik a vialom családias jellegét.

A nagy intelligens család bájos leányai, a szebbnél szebb házi kisasszonyok ragyogó kedvvel, lebilineselő szeretetreméltósággal sürögnek-forognak az asztalok körül s árasztják el azokat alabástrom kezecekkikkel mindazzal, mi szem-szájnak kellemes.

A multság ezuttal is az egylet vialmai-nak régi fényes hírnevéhez méltó volt.

Az Arany Bika dísztermében tegnap este folyt le s a nagyközönség, mely a széles termet teljesen megtöltötte, lelkében ismét egy feledhetlen estély kellemes emlékeivel gazdagodott.

A táncvialom 10 óra után vette kezdetét s a Magyar testvérek zenéje mellett a hajnali órákig tartott.

A bál sikerére jellemző az ott megjelent hölgyeknek következő díszes, nagy névsora:

Urhölgyek: Sziegmeth Károlyné, Varga Ferenczné, Medve Kálmánné, Géressy Kálmánné, Gönczy Endréné, Püspöky Lajosné, özv. Szöke Jánosné, Tökés Gáborné, Papp Józsefné, Konrad Lászlóné, Nagy Károlyné (Szoboszló), Montay Gáborné, Demetrovics Pálné, Komlóssy Mihályné, özv. Péntek Ferenczné, Juhász Józsefné (Hozsupáyi), Pardszkay Gyuláné, Vásárhelyi Istvánné, Fekete Sándorné, Balsay Istvánné, Kállay Istvánné, Kovács Jánosné, Miklóssy Gyuláné, Ujváry Istvánné, Pongrátz Gézáné, Eismann

Egy új alak jelent meg a folyosón: Rothmüller tábornok. Nem az égből csepent oda; Tóninak, a Józsi diák öcsésének jutott észébe, még az egész kravall legelején, a legokosabb: átszaladt a szemközt lakó generálisért, ki agglégény volt és hetenkint legalább is kétszer nálak szokott volt vacsorálni.

A mint a tábornok háromszögletű tollascsákója feltűnt a folyosón, a két tiszt azonnal esze nélkül hüvelybe dugta a kardját és haptákba állva szalutált.

Rothmüller ügyet sem vetve rájuk, Dragotta Ignácához lépett, kezét nyújtotta és elmondotta az esetet. Azután oda fordult a tisztekhez:

— Szégyen és gyalázat, hogy az urak egy olyan békés városban, mint Debreczen, ilyen kvalifikálhatatlan botrányt csinálnak. Azonnal menjenek a kaszárnyába, jelentkezzenek a profósnál, és adják át a kardjukat. Kehrt euch! marsch!

A tisztek szó nélkül sarkon fordultak s a lecsillapult emberek sorai közt, kik most harsányan éljeneztek a tábornokot, lehorgasztott orral távoztak, anélkül, hogy egy sértő szót hallottak volna. A megálázott ellenfelekkel szemben még a kocsik is nagylelkűen viselték magukat.

Az affér így látszólag véget ért, de nem maradt annyiban. A városban határtalan felháborodást keltett; a tömeges csoportosulások még akkor nem voltak divatban s ezért utczai tüntetések nem voltak, de történt egyéb: a családok nem fogad-

Józsefné, S. és Sándorné, özv. Bihari Imréné, Raics Gyuláné, Jankovich Sándorné, Németh Jánosné, Kontsek Gézőné, Rochlitz Arthurné, Hatt ray Béláné, Suhajda Józsefné, özv. Kálmán Lajosné, Rosznáky Sándorné (Homonna), Glosz Nándorné (Homonna), Dézsi Lajosné, özv. Niházy Gusztávné, Antal Vinczéné, Dasa Józsefné, Fehér Sámuelné, Julow Lajosné, Mede Gyuláné, Boda Jánosné, Simon Kálmáné, Lasz gallner Kálmáné, Csukás Istvánné, Papp Lajosné, Kömley Gyuláné, Bartók Ágostonné, Koncz Ákosné, Füleky Pálné, Horváth Mihályné, Tarbay Józsefné, Szép Józsefné, Riesz Lipótné, Várady Istvánné, Honis Józsefné, Néme h Jánosné, Ganoszfky Lajosné, Oláh Ferenczné, Szedlák Józsefné, Czeglédy Józsefné, Steinbergerné, Kutas Lajosné.

Buffetben voltak: Jánossy Józsefné, Ormós Gáborné, Forgách Károlyné, Raics Lajosné, Harmath Gergelyné, Zátorszky Istvánné, Benyáts Emilné, Náday Rezsőné, Thiesen Arthurné, Paraszky Gyuláné, Materny Lajosné.

Fel szolgáló kisasszonyok: Sziemeth Ida és Frida, Szőke Ilonka és Gizella, Raics Karolin és Erzsike, Bazsek Ilonka, Szép Gizella, Szedlák Ilona, Jánossy Berta, Bartók Ilonka, Konty Irén, Fismann Irma, Kállay Mariska, Steinberger Amália, Balsay Ilona, Gőnczy Ilona és Mariska, Borsovay Róza, Kiss Jolánka, Miklóssy Anna és Róza, Simon Irén és Gizella, Czeglédi Ilonka, Glósz Paula (Homonna), Lasz gallner Elza és Nóra, Sztélhó Erzsike, Konrad Margit, Buzy Erzsike, (Szalacs), Wlossák Matild, Tarbay Mariska, Pongrácz Emília (Székesfehérvár), Montay Piroška, Komlóssy Etelka, Kac ó Gizella, Ganoszfky Margit, Asbóth Vilma, Jankovics Anna és Szerén, Vásárhelyi Tilda, Juhász Izabella és Ilona, Fekete Emma, Zátorszky Aurélia, Kovács Margit.

Leányok: (Fel szolgálókon kívül) Varga Irénke, Püspöky Emma, Papp Erzsike, Konrad Teréz, Telegdy Andrea, Árvay Gizella, Pavelkó Jolán, Újváry Ilonka, Pribil Karolin, Puchlin Mariska, Molnár Aranka, Hegyessy Antonia, Kálmán Erzsike, Szekerár Anna, (Homonna) Albert Erzsike (Szalacs) Mede Mariska, Borsovay Bella, Scheller Anna, Várady Irén, Kovács Irén, Horváth Mariska, Honis Anna.

ták többé a tiszteket. Valaki rögtön kiadta a jelszót, hogy ezt kellene tenni, de kezdetben nem hallgattak rá. Pár nap mulva azonban, mikor a helyőrségi tisztek mindenfelé nagy hangon hirdették, hogy két bajtársuknak igaza volt, és ők se tennének másképp — csakugyan megtörtént, hogy a családok számon kérték egymástól: kihez járnak tisztek? s a hova jártak, azt a családot bojkottálták. Erre aztán a gavalléria követelte minden tiszttől, hogy szó nélkül visszavonuljon a legközelebbi meghívásig. Ez pedig egy teljes esztendeig is késett.

De felzudulást keltett a dolog a megyén is. Biharmegye példát akarván statuálni, felirt a kanczellárhoz, és példásan megbüntettetni követelte a hatalmaskodó tiszteket, kik egy megyebeli birtokos nemes házába fegyverrel törtek be. (Dragotta Ignác, miután Hunyadmegyéből elszármazott volt, idejekorán vett egy nemesi birtokot Sámsonban s nemeslevelét a megyén kihirdette.)

A tábornok kezdetben nagy szigorúsággal vezette a vizsgálatot, később enyhíteni akart a tisztek sorsán és pártjukat fogta. Az ítélet két év mulva jött le s aránylag igen szigorú volt. A két tiszteket a gyalogsághoz helyezték át egy eszékországi ezredhez és pedig azon a czímen, hogy hibásan viselték magukat a — hölgyekkel szemben!

Igy végződött a forradalom előtti debreczeni katonai affér.

Rendkívüli bizottsági közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, február 19.

Debreczen sz. kir. város folyó hó 7-én tartott rendkívüli bizottsági közgyűlése azon határozatot hozta — tekintettel az akkor egybegyűlt bizottsági tagok csekély számára — kimondta, hogy február hó 19-én fog határozni a közös hadseregbeli lovassági laktanya létesítéséhez szükséges földterület megszerzésének szavazat utáni eldöntésének kérdésében.

A mai közgyűlést Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester nyitotta meg, bejelentve, hogy a főispán ur ő méltósága akadályozva van a megjelenésben. Egyben üdvözli a bizottsági tagokat és felolvastatni rendeli a honvédelmi miniszter leiratát a loavató bizottság kiegészítése iránt:

A loavató bizottság

megalakulása volt a tárgysorozat első pontja. A bizottság elnöke: Király Gyula tanácsnok, helyettes elnöke: Váczy János, tagjai: Koszorus Lajos, Békéssy László, Pásztor János, pótagok: L. Nagy Bálint, Polgári Bálint, hatósági intéző: Kálmánézhelyi Mór alkapitány, helyettese: Végh Gyula.

A közhadiseregbeli lovassági laktanya létesítéséhez szükséges földterület megszerzésének kérdése ismét a jövő alkalomra marad, azaz február 28-ra kitűzött rendkívüli közgyűlésre, mely alkalommal tekintet nélkül a száma, végérvényesen fog határozni.

Az árvaszéki elnök féleves jelentését és a tanácsnak a számonkérészek jelentésére vonatkozó előterjesztését tudomásul vették.

Irodalom művészet.

* **Gyógyszer-isme.** Grósz Nagy Ferencz, jeles szakíró, kitől lapunk olvasóközönsége is több ügyes tárczacikket olvasott, most egy éve kiadott „Gyógyszer-isme” című munkájának, — melyet gyógyszerészek és orvostanhallgatók számára írt, — most már a második kiadásán dolgozik. A könyv első kiadása teljesen elfogyott s reméljük, hogy a második kiadás is ép oly kelendőségnek fog örvendeni. Az orvosi s gyógyszerészeti tudományokban lézagpótló könyv legközelebb kikerül a sajtó alól. A szerző e téren elért szép sikeréhez mi is gratulálunk.

NAPI HIREK.

— **Hamvazó szerda.** A katolikus egyház ma reggel hamuval vont keresztel jelölte meg híveinek homlokát, a mulandóságot jelezve ezáltal. A hivatalos farsangnak vége van és *Karneval* hercege csak nagy ritkán fog ezental kilépni magányából. A táncztermek esillárai is kiálszanak és bizonyos bánatos boru foglalja el az emberek lelkét. És ez jól van így, mert az ember lelke olykor-olykor a vígalmak zaja után esőndesség után vágyódik. A lélek nemesebb részünk, azért vele is illik foglalkoznunk. Volt alkalmunk mulatni, tánczolni az idei 38 napos farsangon, kellemes napokat éltünk át, melyeknek emlékei sokáig megmaradnak lelkünkben. A hamvazó szerdával egyszersmind megkezdődik a bőjti időszak, a lélek saionja, az elmékedés és magábaszállás ideje, melyre a kath. egyház mai szertartása hathatósan figyelmezteti híveit e szavakkal: „*Memento homo, quia pulvis es et in pulverem reverteris*” Emlékezzél meg ember, hogy por vagy és porrá leszel.

— **Mitrovics Gyula levele.** A presbitérium tegnap délután tartott közgyűlésében olvasták fel Mitrovics Gyula levelét, amelyben hálásan köszöni meg debreczeni lelkészszé választását; a levél egész terjedelmében így hangzik:

Főtisztelendő és Nagyságos
Egyháztanács!

Mély tisztelettel van szerencsém kijelenteni, mint ezt az egyháztanács küldöttel előtt is élőszóval tettem, hogy a nemes debreczeni ev. ref. egyház egyik papi állására történt megválasztásom hálás köszönettel elfogadom.

Eddigi szerény munkásságom alig remélt jutalmának és örök dicsekedésemnek tekintem azt.

De mert méltán ily magasra becsülöm megtiszteltetésemnek értékét, le tudom abból vonni magamra vonatkozó erkölcsi kötelezettségeit is.

Lelkem egész erejével érzem, hogy becsületelem van ahhoz kötve, hogy milyen mértékben igyekszem megérdemelni azt a bizalmat, amely megválasztásomban nyilvánul s érzem, hogy erkölcsi vereségemmel egy jelentőségű lenne az, ha, a midőn elég bátorságom van elfogadni Magyarországot legelső református Egyházának egyik lelkészi állását, ugyanakkor kötelességemnek nem tartanám azt, hogy a nekem adatott talentumok mértéke szerint igyekezzem beváltani az ahhoz kötött jogos igényeket. En *személyválogatás nélküli szeretettel*, nemes becsvágygyal megyek Debreczenbe Méltóztassanak engem hasonló érzelmekkel kegyesen fogadni s az előlegezett kegyességgel, legalább addig megajándékozni, míg az isteni Gondviselés, kegyelméből időt enged nekem arra, hogy ha nagy dolgokkal nem járulhatok is a debreczeni ev. ref. Egyház századok óta ismeretes dicsőségének emeléséhez, egyszerű homokszemek hordása által mutathassam meg én, az idegen, hogy méltó igyekszem lenni azon a helyen, ahová hivatam el az emberiség és abban az egyesek sorsát is intéző isteni kegyelem által.

Addig is, míg hálámat személyesen kifejezhetném, Istennek minden áldását kérve a debreczeni ev. ref. Egyház életére, mély tisztelettel maradtam

Sárospatakon, 1896. febr. 6.

A főtisztelendő és Nagyságos Egyháztanácsnak alázatos szolgája
Mitrovics Gyula,
ev. ref. lelképásztor.

Mitrovics Gyula a nálajárt meghívó küldöttség előtt, mely a levél felolvásával még azt is jelentette, hogy Mitrovics a választást elfogadta, — úgy nyilatkozott, hogy katedráját a lehető legrövidebb idő alatt elfoglalja. Beköszöntő egyházi beszédét valószínűleg csak márcziusban vagy áprilisban tartja meg. A presbitérium dr. Kola János kir. tanácsos orsz. képviselő indítványára Mitrovics fizetését már febr. 1-től fogva kiutalványozta.

— **A debreczeni tanári-kör Indítványa a miniszter előtt.** A debreczeni tanári-kör még a nyáron nyújtott be egy indítványt a tanáregyesülethez, a melylyel a felekezeti és községi iskoláktól az államhoz átlépett tanároknak némely kétségét kívánta eloszlatni. Az indítvány a tanáregyesület utján nemrég került a miniszter elé; aki a debreczeni körnek majdnem mindenik kérelmét teljesíthetőnek mondotta, így péld. azt, hogy az átlépett tanárok előző szolgálata teljesen és minden külön díj nélkül beszámíttatik, csak a szerzetesi vagy egyházi minőségben töltött évek nem jöhetnek tekintetbe. A miniszternek elvi jelentőségű és liberális felfogásról tanuskodó döntése a tanárság széles köreibe talált örvevendetes fogadtatásra.

— **Házi multság.** Tegnap Kugler Mihály magyar államvasuti felügyelő vendégszerető házában díszes társaság gyűlt egybe, hogy egy bár rögtönzött, de igazi műélvezetet nyújtó hangversenyben részt vegyen. A hangversenyben, mely zongorán, zongorán és hegedűn, valamint hegedűn előadott zenedarabok, továbbá énekésszavakból állott. Dobiecki Arthurné, Vass Antalné, Kugler Rózsi és Laber Mathild urhölgyek, valamint Szilágyi Imre, Kun Mihály és Hoffmann József urak működtek közre. Az egyes számok oly művészi virtuozitással voltak előadva, hogy bármily elkényeztetett hangverseny közönség sem adózott volna kevesebb taps és elismeréssel a közreműködöttnek, mint azt a jelen voltak tették. Hangverseny után a társaság gazdagon terített asztalhoz ült, de az egymást érv szellemes és humoros felköszöntők sem tudták a fiatalokkal elfeledtetni, hogy utolsó farsang van, miért is mihamarább tánczra perdült, melynek csak a reggeli órák vetettek véget. Az estélyen a háziakon kívül jelen voltak: *Hölgyek:* Dobiecki Sándorné, Dobiecki Arthurné (Budapest), Laber Mihályné, Deutsch Adolfné, Szilágyi Imréné, Boczán Elemérné, Vass Antalné és Laber Mathild. Továbbá *urak:* Laber Mihály, Deutsch Adolf, Szilágyi Imre, Vass Antal, Hoffmann József, Kun Mihály és Boczán Elemér urak.

— **Nyelvváltás.** A „Magyar Nyelvőr”-ben a következőket írja Széll Farkas, a jeles történetíró, a debreczeni kir. itélőtábla tanácselnöke: „A nyelvváltás kifejezés voltaképeni jelentésére nézve, minthogy a Nyelvtörténeti Szótár nem világítja meg s csak egy idézetet hoz föl reá, a Debreczen városi régi büntetések módjaiból nyerhetünk fölvilágosítást. A büntetés egyik neve volt a nyelvkimetszés, melyet a XVI. század folyamán már nem teljes szigorúságban, hanem csak jelképileg alkalmaztak. Ez a jelképi büntetés abból állott, hogy az elítélt nyelvére vasfogót vetettek és a hóhér által utczáról-utczára hordoztatván őt, kikialtották, hogy a becselenítésért nyelvének kellene ugyan kimetszteni, de a tiszteltes tanács megelégedett azzal, hogy a bűnös nyelvének vasfogó legyen a virága. Ugy a nyelvkimetszést, mint a nyelvre való fogóvesztést meg lehetett váltani. Kivételt tett az a visszaeső, aki föltételes ítélet erejű kötése ellenére újból becselenítést követett el. Erre nézve álljon itt a következő adat: 1656. 20. Novembris in Senatu. Farkas János köti magát Adam Demeterné ellen arra, hogy ennek utána őtet megbecsüli, nem diffamálja, az asszony is illendő becsületét megadja; ha violálná az kötésit: nyelvre válthatatlan legyen. (Debreczen város jkönyvéből.)

Az itt elmondottakból nyilvánvaló, hogy a Werbőczy Hármass könyvében a becselenítés büntetéséről meghatározott nyelvváltás honnan származott és tulajdonképen mit jelent. A nyelvváltás ezek szerint nem egyéb, mint az a pénzérték, mely az eredeti vagy jelképi testesonkító büntetés (nyelvkimetszés, nyelvre való fogóvetés) megváltásául annak helyébe lépett.

— **Kivételes nősülési engedély.** Az új házassági törvény értelmében az özvegy a házastárs halálától számított 10 hónapon belül új házasságot nem köthet, — azonban az igazságügyi miniszter indokolt esetben ezen házassági akadályt külön engedelemmel elháríthatja és a várakozási idő alul felmentvényt adhat. Ez történt most Debreczenben. M. L. vasuti alkalmazott eljegyezte özvegy Sz. J.-né, Sch. T. D. asszonyt, akinek első férje a lipótmezei tébolydában töltött négy év után 1895. nov. 24-én halt meg. A férjhez menni akaró özvegy asszony kérelmére az igazságügyi miniszter az 1894. XXXI. t.-cz. 24. §-ban meghatározott házassági akadály alul felmentette.

— **A Zion és a millennium.** A Zion-egylet is ünnepelni akar a millennium évében; millennáris zászlót készített, melyre már javában gyűlnek az adakozások. Szép, nagyon szép, de nem jut-é

eszközbe az igen tisztelt egyleti tagoknak, hogy a magyar történet második évezredére illő volna egyletünk nevét megmagyarosítani? Mert tudják meg a tisztelt tagok, hogy Zion se nem héber, se nem magyar szó, hanem a lehető legékebb némettség. Az a szentföldi hegy ugyanis, melyről az egylet nevezni akarná magát, héberül **Cziön**, magyarul **Sion**, de semmi körülmények között sem **Zion**. (Nyelvőr.)

— **Mocsi József kitüntetése.** A debreczeni bírókar legrégibb érdemes tagját, Moesi József törvényszéki bírót, magas kitüntetés érte, abból az alkalomból, hogy saját, már harmadszor ismételt kérelmére nyugalomba helyezték. Mint Budapestról táviratozzák, Ő Felsége a király a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta neki a közszolgálatban kifejtett hasznos működése elismerésül. Moesi József 1829. május 8-dikán született a biharmegyei Konyáron, református vallású szüléktől. A jogot Debreczenben végezte 1848-ban. Politikai államvizsgát 1858-ban Budán, bírói államvizsgát 1860-ban, közjogi és váltójogi ügyvédi vizsgát Nagy-Váradon 1862-ben tett. — 1848-ban mint honvéd végigküzdötte a szabadságharcot, melynek leverése után besorozták a 10. sz. eszászári gyalogezredbe, honnan 1854-ben szabadon bocsátották. Ettől fogva előbb mint díjnok szolgált a debreczeni államügyészségnél, majd mint irodatiszt a nagyváradai törvényszéknél. 1861—1872-ig joggyakornok volt irodatizti fizetéssel a debreczeni váltó-törvényszéknél. Ekkor ugyanott alügyészsé. 1874-ben pedig törvényszéki bíróvá lépett elő. Moesi József egy időben tevékeny részt vett a debreczeni ev. ref. egyházmegye közéletében is. A kitüntetésről szóló királyi kézirat még eddig nem érkezett Debreczenbe.

— **Czukor áremelkedés.** Tisztelt olvasóinkat bizonyára érdekelné fogja kereskedői körökből vett azon értesülésünk, miszerint a czukor árát a gyárak újabban tetemesen felemelték. Ha további áremelkedés lép életbe — a melyet pedig a gyárak kilitásba helyeznek — akkor a czukor kilóját helybeli kereskedőink 50 krra lesznek kénytelenek felemelni, míg ma még a régebbi előnyösebb vétel folytán 46—47 kért kapható.

— **A jeruzsálemi főrabbi Debreczenben.** Nemsokára érdekes vendége lesz Debreczennek. Arwas József jeruzsálemi főrabbi európai körutra indult, hogy a Marokkóból elűzött hatvanezer zsidó érdekében propagandát csináljon s könyöradományokat gyűjtsön. Az érdekes, keleties arcú főrabbi tegnapelőtt Budapesten időzött s onnan Szegedre megy. Meglátogatja még Debreczent is és néhány nagyobb vidéki várost. A rabbi nyolcz nyelven beszél. Nemrég a pápánál volt magánkihallgatáson.

— **Szavazás egyházkerületi tanácsbírókra.** A tisztántuli ev. ref. egyházkerületben két tanácsbírósg megüresedett. Kovács Ferencz kir. tanácsos, h.-mezővásárhelyi lakos, a magyar tudományos akadémia tb. tagja meghalt, Ilyés Bálint orsz. képviselő pedig lemondott. A kerületi közgyűlés által elrendelt szavazás most folyik. A debreczeni egyház presbitériuma tegnap szavazott. Dr. Kola János orsz. képviselő világi tanácsbírónak Lengyel Imrét, egyházi tanácsbírónak Soltész László szoboszlói lelkészt ajánlotta, vele szemben Kertész János Szinay Gyula ügyvédet és Madarász Imre karczagi lelkész orsz. képviselőt hozta javaslatba. A presbitérium a maga tíz szavazatát 36 szavazattal 17 ellen Szinay Gyulára illetőleg 4 szavazattal 13 ellen Madarász Imrere adta. Szóval politikai pártszempontok voltak döntők megint.

— **Debreczen város kiállítási nagybizottsága,** mely permanenssé nyilvánította

magát, legközelebbi ülését pénteken d. u. 3 1/2 órákor tartja a városházán.

— **Százaz egy csókért.** A debreczeni nőknek nagy nemzeti eszmékért való lelkesedése mellett bizonyít az alábbi eset, melynek színhelye Horváth János helybeli építőmester vendégszerető háza volt. A háziasszony szül. Nagy Julianna névnapját ünnepelte ott nagyszámu előkelő társaság. Egyik jelenlevő ösmert tekintélyes kereskedő K. M. engedelmet kért a társaság egyik kedves szép asszonytagjától, hogy az arcát egyszer megcsókoltassa.

— Szivesen, válaszolta a menyecske, ha száz forintot ad a debreczeni református egyetemre.

A csók elesattant s a kereskedő szivesen kifizette az árát. Belenyult a zsebébe s olvasatlanul átadta a kivett bankókat. Több volt a megszabott áránál. Százöt forint, melyet még tegnap be is küldöttek Kiss Áron püspökhöz. Ugyanott történt, hogy adót vetettek ki azokra, akik még éjjel után is tésztozni akarnak. Öt forint volt egy dikezió megváltási ára — az Emke javára. Ily módon a hazafias egylet is kapott tíz forintot.

— **Adakozás a Kossuth-szoborra.** A debreczeni Kossuth-szobor bizottság pénztárába 1895. szept. 1-től december 31-ig 330 frt 37 kr. gyűlt be. Ezzel együtt a szobor-alapra eddig összesen 8515 frt 75 krt adakozott Debreczennek és vidékének hazafias buzgalma.

— **Kigyúlt ház.** Tegnap este a vendég-utcai 3372. számú ház kigyulladt, de a tüzet idejében észrevették s eloltották. A rendőrség megindította a vizsgálatot, vajjon nem gyújtogatás esete forog-e fenn?

Táviratok.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

A t. Házból.

Budapest, február 19. A képviselőház ma is a kultusz-budget részletes tárgyalásával foglalkozott. Veres József és Hock János a tanítóképezdek szaporítását sürgették. Bernáth a testnevelés, Bathyhány gróf a kereskedelmi tanárok, Thold a siketnémák, Váradai Károly a Kossuth-szoba berendezése érdekében szólottak. Wlassics Gyula válaszolja, hogy nem feneceziából, de helyszüke miatt nem állították fel a Kossuth-szobát. Hock János a képtár tételénél magyar művészeti irány kultiválását, Bartók Lajos a külföldön élő magyar festők hazahozását sürgetik. Rigó Lajos és Veres József a protestáns egyházak megfelelő támogatását követelik.

Az országos képtár.

Budapest, február 19. Than Mór az országos képtárnak Pulszky helyére nemrég kinevezett igazgatója ez állásáról lemondott, mit azzal indokolt, hogy a vizsgálat terhes felelősséggel jár s kéri a minisztert, hogy fontos állásra fiatalabb erőt nevezzen ki. Ma újabbán érkeztek képek Olaszországból, melyeket még Pulszky Károly vásárolt. Ezeket a kormány megvizsgálhatja és csak úgy veszi át, ha a megalkudott árakat megéri. A képek a vámházban vannak még.

Ferdinánd elismertetése.

Budapest, febr. 19. Konstantinápolyból jelentik, hogy a porta Anglia kivételével az összes hatalmaktól megkapta a hozzájárulást Ferdinánd bolgár fejedelem elismertetéséhez.

Elítélt magasrangú családok.

Budapest, február 19. A budapesti törvényszék ma tárgyalta a Zubek és Zsembinszky postatakarékpénztári csaló tisztviselők ügyét, a kik beösmerték bűnököt. Mindkettőt közokirat hamisításért két-két évi fegyházra ítélte. Mindketten appelláltak.

Derecskei élet.*

Derecske, február 18.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Az első „Derecskei élet“ című cikket beküldött Tudósító, az ő mondani valóját ezekkel a szavakkal végezi: „Férjünk meg mindnyájan a bennünket megillető határok között, mert ellenesetben nem rendes kerékvágásban folynak a dolgok!“ Hát nem általános társadalmi igazság ez!? Uray ur a Tek. szerkesztőséghez intézett s közölt levelével nem tesz bizonyosságot ezen igazság mellett. Lerombolva a szükséges, általa tiszteletben nem mindig tartott korlátokat, megszokott, nála talán már rendessé is vált kifejezésekkel illet dolgokat és személyeket egy iránt.

Méltóztassanak „Derecskei élet“ címen ez ideig megjelent cikkekét egybevetni és higgadtan ítéletet tartani. Uray ur által neheztelt passzus az, hogy őt úgy akarja a tudósító a közönség elibe állítani, mint a ki egyik társadalmi osztályt, a másikra uszítja. Erre nem felelhetünk mást, minthogy fölkérjük őt magát is, hogy ugyan olvassa el még egyszer a magába szállás perceiben azt a lelkes ugyan, de határozottan kizáró beszédét. Hát nem lázítás, vagy szelidebben fejezzük ki, nem feltűzése az az embereknek, mikor azokat mint egy harezra hívja arra nézve, hogy ne engedjék a tanítókat, a kiket össze akarnak törni, leakarnak tiporni, pedig azok milyen hasznos munkát végeznek. A mikor ezt és pedig nem tetszelgésből elismerjük, határozottan visszautasítjuk azt, hogy nekünk jelszavunk volna és lenne ezután is akármikor, hogy: le a tanítókkal. Olyan messzire áll ez az igazságtól legalább is, mint Derecskétől a vasúti állomása.

De hát tulajdonképen az itt a leglényegesebb dolog, hogy Derecske társadalmi életének békessége fel van forgatva. Nem is volt ez békés vagy 6 év óta, a mikor egy nagy okra hivatott férfiú neki gyűrűközt és lassan, de biztosan alá ásta a közbékességet csendességet, nyugodalmat adó épületét. Ki eszelekedett nagyobb gonoszt? a ki a kaszinóban a sokunknak pihenést adó helyen az ő igaz meggyőződése szerint szükséges változtatást végrehajtotta; vagy pedig a ki az ő képzelt nagyságában magát hiúságára nézve megsértve érezvén, a kaszinó beléletét feltárja ott, ahol annak semmi helye és úgy a hogy azt tennie szabad nem lett volna, t. i. ahogy tette Uray ur a polgári körben tartott alelnöki beszédével.

Hát miért hagyták a kaszinót oda azok, kik most alól maradtak s mentek el egy új u. n. járási kört csinálni. Mi szükség van itt arra, egy ilyen kis városban? És még sértett hiúságról és oktalan gyűlölet vad kifakadásairól beszél nagy hangon T. Uray ur!? Difficile est satiram non scribere! Mi is csak azt mondjuk őnek, a mit az első cikket beküldő tudósító, hogy nyuljon a kebelébe és ha onnan belülről megint ezt a megnyugtató erősítő szöveget hallja: „Bizzál fiam!“ akkor azt mondjuk és beösmérjük, hogy erősen kordában tudja tartani a belül működő erőt és hatalmat. — Csak olyan fehér legyen gondolataiban, érzelmeiben, beszédeiben és eszelekedeteiben, mint a megrohant tudósító, akkor tudjuk, hogy nem lesz annyi baja, kellemetlensége az emberekkel.

Tudja-e kérem, hogy Tokai ezen szavakat adja Hadzsi Baba szájába:

*) Jóllehet, lapunk egyik közelebbi számában kijelentettük, hogy a derecskei társadalmi élet háborgatását tárgyaló cikkekét többé nem közlünk, ezuttal és csakugyan legutoljára kijelentésünkől eltekintünk s helyet adunk ezen válasznak, több tekintélyes derecskei vezető egyén fölkérése folytán. Szerk.

„Mevettétek az ördögöt, vigyázatok, hogy el ne adjon benneteket!“ A vihar-madárnak természete az, hogy a vihart szereti és keresi, mit bánja ő aztán, ha a tomboló orkánban a szegény hajósok semmivé lesznek, elpusztulnak is, csak feltalálhassa az őt élető elemet. Am de hány ilyen madár pusztul el a viharban!? Azt is kijelenthetjük, hogy sem a tudósítónak, sem másnak közülünk még ezse ágában sem volt az, hogy a váltig emlegetett, ezért nagygyá lett alelnöki beszédhez hasonló talán ő mondjon el a polgári kör alakuló közgyűlésén és így az nem is fájlhatott, hogy horrendum dictu, ki maradtunk az elnökségből.

Mert mindezen dolgok a kaszinói választásból kifolyólag mérgesedtek el ennyire, röviden elmondjuk annak életét. A mustármagot itteni volt földbirtokos, tiszteletben álló polgára Derecskének Leitgeb János vetette el, melyből szép terebélyes fa nevedett; mert hiszen a csemetét Eder János plébános mint alelnök, Biró Antal ref. lelkész, mint alelnökség elvállalására, — előáll egy suggelelnök bizonyára a kaszinó tisztviselőkarától és választmányától támogatva, hűen, gondosan ápolgatták idestova 20 éven keresztül. Majd Eder János meghalt; Biró Antal visszavonult. A kaszinó közbizalma ekkor Dr. Szabó József, most már megyei tiszteletbeli főorvos személye felé fordult; de Uray ur szemben a közbizalommal, az akkor még e tisztos állásra nagyon is fiatal Leitgeb Imre itteni földbirtokost akarta megválasztatni. Dr. Szabó Józsefet elnökké egyhangulag aztán meg is választották, alelnöknek pedig ugyanakkor Szép Sámuel keresett jó névnek örendő ügyvédet.

Dr. Szabó József időközben lemondott, mert olyan dolgokat vett észre, melyek mint egy előjelei voltak a bekövetkezett választásnak. Ugyanis a múlt év elején megtörtént alakuló közgyűlésen, a hova mi a nagyobb rész valóban minden előleges megállapodás nélkül mentünk, mert Fráter Barnabás tiszteletre méltó főszolgabíró ismét és ismét hiába kértük fel az elnökség elvállalására, előáll egy suggerált ur, Papp János és indítványozza, hogy ha már tényleges működő elnök nem lesz Fráter Barnabás, válaszszuk meg díszelnöknek, a mi ellen ő a megválasztott, határozottan tiltakozott, továbbá a suggelelnök nagy mestere Uray indítványozza, hogy alelnöknek pedig válasszuk meg dr. Buday Józsefet, akkor még ügyvédjelöltet, a mai napon már fiatal ügyvédet. A közgyűlésen azonban mindnyájan meg voltunk lepelve és egy kissé meg is lökknünk, mert nem tartottuk ezt normális állapotnak. Hogyis tarthatunk volna, a mikor Dr. Karsch Lollion, ez a nagytudományu, valóban becsülésre, szeretetre méltó ember, róm. kath. plébános második póttagnak jutott be, aligha nem oda is — kegyelemből. Tartott ez az elnöktelen állapot egy álló esztendeig.

Az 1896-ik év tisztújító közgyűlést megelőzőleg a derecskei intelligenciának egy jó része értekezletre gyűlt össze. Ilyen értekezletre nemde azok szoktak egybegyűlni, vagy összehívni, a kik körülbelül egy nézetben vannak; a mit az előleges beszélgetések folytán már meg lehet tudni.

Ezen az értekezleten jelen volt 3 lelkész, járásbíró, albiró, két orvos, két ügyvéd, két tanító és több érdemes régi kaszinói tag, körülbelül vagy huszonnégyen. Egyértelmű megállapodással lett, miután Fráter Barnabás a múlt évben nem fogadta el a díszelnökséget, hogy egy hozzá küldendő bizottság kérje fel az elnökség elvállalására s az értekezleten való megjelenésre. Fráter Barnabás a nála járt küldöttségnek kategorice kijelentette, hogy ő ezen értekezlet kebeléből jövő fölkérésre nem reflektál, mivel oda az ő hivei nem

hivattak meg. — Ezután mit tehetett más az értekezlet, minthogy új candidatiót csinált, és azt a választáson keresztül is vitte. — És most következik a leginkább neheztelt rész.

Ugy tudjuk és ezen tudásunkat a váradi nőegyleti választás megsemmisítésével meg is erősítette annak idején a belügyminiszter, hogy bármely közművelődési egyesület választmánya, midőn utolsó választmányi ülését megtartotta, melyen a közgyűlés idejét is megállapította, attól fogva letette mandátumát és semmi az egylet életét mélyebben érdeklő határozatot nem hozhat. — A kaszinó ez évi tisztújító közgyűlése jan. 26-án volt, holott alapszabályaink határozottan és világosan ezt mondják: „az év végén tartandó tisztújító közgyűlésig“ stb. Tehát már 1895-ik év végén meg kellett volna tartani a közgyűlést. Már magában véve a közgyűlés ideje is alapszabály ellenes volt. — Mikor az akkori választmányban többségben levő emberek látták, hogy itt még kudarcot vallhatnak, január 25-én választmányi gyűlést hívtak össze, hogy új tagokat vegyenek fel, pair schubbot csináljanak. Igen ám, csak hogy ezt a mi pártunk sem nézhette télenül s az is ajánlott új tagokat felvételre úgy, hogy addig is többségben voltunk, de többségben lettünk az új tagokra nézve is.

Midőn a választási elnök a tisztújító közgyűlés napján elfoglalta az elnöki széket, a másik párt néhány új tagja a billiárdasztalon lévő alapszabályokat aláírta s míg ez folyt, kérdezte meg Fráter Barnabás a választási elnököt, hogy szavazhatnak-e a tegnapi esteli választmányi gyűlés által felvett új tagok. A választási elnök feltette a kérdést, hogy óhajtja-e a közgyűlés hogy az új tagok szavazzanak. A közgyűlés egy része követelte, más része ellenezte; mire a választási elnök kijelentette, hogy az új tagoknak nem engedi meg a szavazást, mivel annak az alapszabályok ellene vannak. Ekkor a másik pártnak, fentebb jelzett „néhány új tagja“ az alapszabályoknak aláírt nevet keresztül-kasul húzgálva, kitörölte a kaszinó tagok névsorából. Hogy mennyiben volt igazsága a választási elnöknek, eléggé bizonyítja az, hogy a másik pár egy újonnan felvett jelentékeny, közbeesülésben álló kaszinótag kulturális egyleteknek is tagja azt kérdezte hogy hát mi most 97-re szavazunk. — Dehogy, hangzott a fölvilágosító kiáltás, 96-ra választunk. — Hiszen mi akkor nem nem szavazhatunk! tette meg a hozzáértő helyes megjegyzését. Hát nem is szavazhattak. Ekkor a kaszinóhelyiséget a másik párt elhagyta. Az ott maradt választásra jogosult többség a már közölt tisztikart és választmányt nagy lelkesedéssel megválasztotta. Világos és alapszabályszerinti választás volt ez. Mert hát ha már választunk, akkor alkotmányos életet élünk, a minek leglényegesebb elve, hogy a kisebbség rendelje alá akaratát a többségnek. Olyan kerek ez, mint egy szép perecz. De hát meg akarják szegletesíteni, a mi nem igen fog sikerülni. Hol van itt a jelszó: le a tanítókkal! Sehöl! Hiszen a mi pártunkon is vannak tanítók, a kiket józan elmével nem lehet vádolni ama bizonyos madár szokásával.

Erre a választásra aztán megindult a hajsza, hogy no, ha megválasztották Biró Antalt a kaszinóba, hát kibuktatjuk a polgári körből; pedig hát ott 20 évig működött sikerrel. Lehet, hogy ismét megválasztották volna, habár szótöbbséggel is, de a mint értesült, hogy 20 esztendei eredményes működés után nem várható uton-módon mozognak ellene, megbizottja által kijelentette, hogy így többé nem reflektál az elnökségre. Ezek után következett az a híres alelnöki beszéd, melyet a megválasztott alelnök ur előre írásba tett! De hát mikor? Azt mondja, hogy

az igen neheztelt alelnöki tisztségről csak a bekövetkezett elválasztás napjának reggelén értesült (?) tudomása sem volt róla, sőt mi több, a gyűlésnek felé sem volt mindaddig, míg megválasztása után érte nem mentek! Hát az alelnöki beszédet mikor írta; mert hiszen kemény czikkje elején azt mondja, egy kis dicsekedéssel, hogy szerény tehetségeiket ismerő emberek módjára, a mit mondani akar, leteszi papírra. Mikor tette le és egy párszor mikor olvasta el, hogy elszónokolhassa! Megvárta az érette járt küldöttség, míg letette s átolvasgatta? Vagy ha az elválasztás napján értesült, de csak még a jelöltetésről, akkor meg már olyan bizonyos volt megválasztásában, hogy beszédét talán már akkor délelőtt meg is írta, meg is tanulta? A közgyűlés d. u. 4 órakor volt. — Ha így van, hát hiszen jól van no, már utána vagyunk, de akkor meg jobban vigyázzon arra, hogy nagy felhevülésében mit ír: mert ebben időbeli ellenmondás van s a nagyképűsködés vádja méltán illetheti meg.

CSARNOK.

Hogy jutottam én a boldogsághoz.

Elbeszélés.

Írta: Sz. Buday Etel.

(Folytatás.)

A kellemes szánkázáshoz megadott a tél minden kellékét, nagy havat, fagyos sima utakat, napfényes tiszta időt s ezt felhasználni is igyekezett mindenki, aki csak tehette. Így a városi kapitánynak is eszébe jutott egy társas „slitást” rendezni, a hogy a város elnémetesedett népe mondá, melyben a közönség színe-java vett részt. Uri magam is meg voltam hívva. Jaj! mindenütt becsesek a nőtlen emberek, de legkivált ott, hol a város kapitányának, három: se nem szép, se nem fiatal, eladó számban menő lánya van.

Csikorgó hideg alkonyatkor, fáklyák fényénél, a piaczi ártézi kut körül gyűlt össze a társaság indulásra.

A fogatokkal nem rendelkező fiatal embereket szétosztották egyes családok szánaira, hogy asszonyok, lányok társaságában vehessen részt a szánkázásban.

Mindenik ifju a rendező kapitánytól kapott egy kártyát, a melyen tudatta, kinek a szánkáját veheti igénybe, mint előre bejelentett, szívesen látott vendég.

Nem tudom, ha jóakarát avagy egy kis malicezia vezérelte-e a kapitányt, midőn az Orosz Bandi szánkáját jelölte ki számomra. Csak azt tudom, hogy rövid bemutatkozás után elértem rég titkolt vágyamat, amit még magamnak sem mertem bevallani és a szép asszony közelében egészen mellette ültem, a medvebőrrel leterített hátsó ülésén a szánkának.

Erősebben vert a szívem a szokottnál, mikor az inas mindkettőnk lábára reá terítette a vörös plüstkabát s mi mint valami régi jóbarátok oly meghitt közelségben voltunk egymáshoz.

Végtere, valahára egészen közelbe éreztem magamhoz a szép asszonyt, kit a fáklyák fényénél tündéri bájosnak találtam, fehér bársony marabu pehelylyel szegélyezett bété kalapjában, angora prémes hasonszínű bundájában. Mint egy nagy hópehely, úgy nézett ki, egybe olvadva a háttér nagy fehérségével, amelyből csak élénk színű bájos arca vált ki, mint valami tündéri igézet.

Elindultunk: és azt hittem nem a földön, de az égben járok a nagy boldogságtól.

A mi szánkunk vezetett, mivel az Orosz lovai más lovakat nem türtek meg az elragadás veszélye nélkül magok előtt. Eként voltak a gazdájuk által kapatva.

A szán ura kocsisos bravurral eresztette ki az öt szürke felett a suhogót s a tüzes vérű paripák, mint pelyhet, könnyen ragadták magok után a fénylő havon, a kis szánkót.

Felettünk a felhőtlen kék csillagos menybolt tündöklött s a meddig beláthatott a szem, csillogó fehérség terült mindenre előttünk. Ej volt... Olyan költő boldogsághoz illő éjszaka, mint amelyet az én szívem is átértett.

— Gyönyörű éj — suttogám önkénytelen.

— Igazán felséges — csendült tiszta ezüstként, lágyan a szép asszony hangja.

— Ily éj az örök életre ad vágyat.

— És én, e szép csillagos kék ég alatt örök álomra szeretnék elaludni.

És abban a pillanatban, mikor e szavait hallottam, nekem úgy tűnt fel, mintha a szánkának árnyéka, mit a fáklyák fénye, sötétben vetett mellénk a hóba, gyászavatálnak tűnt volna föl előttem.

— Ily isteni éjbe, nem örökre elaludni, de örökké élni jön vágya az embernek.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

* **Építési vállalkozók figyelmébe.** A nagyméltóságú kereskedelemügyi miniszter ur értesítette az alulírt kamarát, hogy a szerb királyi állami osztályosorsjáték vezetősége egy épület építésére pályázatot hirdet. A tervek és költségvetések 1896. február 27-ig beküldendők. Mely körülményről az érdekeltek oly megjegyzéssel értesítetnek, hogy a feltételek a kereskedelmi muzeum irodájában (Budapest, kereskedelmi miniszterium) megtekinthetők. Debreczen, 1896. február hó 17-én. A kereskedelmi és iparkamara.

* **Szállítók figyelmébe.** A magy. kir. államasutak kolozsvári üzletvezetősége a kerületben szükségelt sósav, horgonyhulladék és talpa jelző-szegek beszerzésére 1896. márcz. 5-ére pályázatot hirdet; mely körülmény az aladatok tudtára az érdekelteknek, hogy a pályázati összes feltételek az alulírt kamara hivatalában (Hatvan-uteza 1445.) megtekinthetők. Debreczen, 1896. február hó 17-én. A kereskedelmi és iparkamara.

Sertés piac z.

Budapest, február 18.

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli súlyban) — krtól — krig Öreg közép (páronkint 300—400 klgr súlyban) — krtól — krig. Fialal nehéz (páronkint 320 klgron felüli súlyban) — krtól — krig. Fialal közép (páronkint 251—320 klgr. súlyban) 47 krtól 48 krig. Fialal könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő súlyban) 43 krtól 45 krig. **II. Magyar szedett:** Nehéz (páronkint 280 klgron felüli súlyban) 45 krtól 46 krig. Közép (páronkint 220—280 klgr. súlyu) 44 krtól 45 krig. Könnyű (páronkint 220 klgrig terjedő súlyban) 43 krtól 44 krig. Sertéslétszám: 1896. évi febr. hó 16. napján volt készletben 28007 darab. 1896. évi február hó 17-dik napján felhajtattott — darab 1896. febr. hó 17-ik napján elszállított 625 db. 1896. évi febr. hó 18-ik napjára maradt készletben 27382 db. Hizott sertés-forgalom változatlan.

Szerkesztői posta.

A török szerelme. E czimen beküldött elbeszélése mélyen meghatótt beününket. Midőn ezt kötelességszerűleg regisztráljuk, figyelemzetjük Önt, hogy hatásosabb befejezést adjon történetének. Mert még az semmi, hogy Szulejka egy ágyugolyót elnyel fogadásból, csak hogy az ifju Ali szerelmét megnyerhesse. Mi már olvastunk olyan elbeszélést, melyben a szerelmes fogadásból elnyelte az ágyugolyót, de önszántából utána küldte az egész

ágyut is. Egyik munkatársunk meg plane olyan füzetéről is tud, melynek hősei az ágyu elé fogott lovakat is elnyelték. Így tehát az Ön eszméje nem egészen új és így nem is kívánhatja, hogy egy hitvány ágyugolyót lenyelő török leány históriájával untassuk közönségünket. Irjon valamivel szenzációsabb dolgokat, pld. nyelesse le valakivel a budapesti Neugebäudet és itassa ki vele a Dunát. Egy ilyen vacsora az Ön *kitűnő* tollával leírva bámulatba fog ejteni bennünket. Verseire pedig azt jegyezzük meg, hogy azokat azért nem közölhetjük, mert a mi közönségünk nem szeret rövid poémákat olvasni. Az Ön költeménye, melyben a budapesti oroszlan szerelmét énekl meg, csak 70 strófa. Ez kevés. Irjon még hozzá 930-at s akkor küldje be lapunknak. Azon kérdésére pedig, hogy lesz-e Önből valaha nagy költő? — mivel *szigorú kritikát és őszinte szavazatot* kér, kijelentjük, hogy ha megéri a második ezredév végét, talán bevásárlják levelezőtagnak arra a *bizonyos mezőre*... Tetszik érteni bennünket? ?

Boldog vagyok. Amennyire örülünk ennek, annyira rosznak tartjuk versét, melyet azonnal megsemitettünk egészségi szempontból.

R. T. Mindig szívesen látjuk, mert a jó embereket szeretjük.

G. G. Szerelmes levelek közvetítésével nem foglalkozunk, hanem ajánljuk Önnek e czérel az utcasarki hordárokat, kik már évszázadok óta sikerrel üzik a postillon damour tisztét. Ha pedig pénze nincs, úgy legjobb, ha imádotjának személyesen adja át levelét.

A. R. A kéredezett latin szöveg szóról-szóra így hangzik: *Gutt a cavat lapidem, non vised saepe cadendo.* Értelme az, hogy a víz-csepp a követ nem erejével, hanem gyakori esésével vágja ki. Természetesen átvitt értelemben használják leginkább.

Debreczeni Városi Színház.

Idényb. 115. szám Páratlan bérlet 115. sz.

Szerdán, 1896. február hó 19-én

Holtomiglan.

Énekes színmű 4 felvonásban. Írta: Rutkai György. Zenéjét szerzette: Konti József. (Rend.: Hevessy.)

Csütörtökön, 1896. február 20-án páros bérletben:

Francillon

Színmű 3 felvonásban.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Kencz Ákos.

CACAO-VERO
olajmentes, könnyen oldódó
Cacao, legfinomabb fajta.

Csokoládék
elismert legkitűnőbb minőségek

HARTWIG és VOGEL
Bodenbach

Kapható a legtöbb czukrászdában, fűszer-, csemege- és gyógyfü-kereskedésekben.

Miért
nem adhatok én

Singer családi varrógépet 25 forintért
Karikahajós varrógépet 55 „
mert nálam, csakis
**jó minőségű és kiállítású
varrógépek**
kaphatók.

Nagy raktár azon országos hírnévnek örvendő „Dürrkopp“
karikahajós, Vibrating-Schuttle, eredeti Phönix és Singer varrógépekben.

Nagy választék tükör és képekben.

DEBRECZEN, **DEUTSCHEDE** DEBRECZEN,
Hatvan-utca. Hatvan-utca.

Első r. debreczeni varrógép- és kerékpár javító-műhely.
99-25-25 Törvényes iparral.

OROSZ SZÉPÍTŐ különlegességek

G. RIES.
Orosz császári udvari szállító.

**Venus-
Crème**
bőrkonzerváló szer.

„Eugénie folyópép“ mirtus-
virágokból az arcszín szépítésére s a virágzó, üde
arcszín állandó megőrzésére. Ugy az arc-
nak és nyaknak, mint a kéznek és karoknak
gyönyörű lágyaságot és márványszerű tisztasá-
got kölcsönöz; a bőr minden érdességét és
foltosságát megszünteti. **Ára 2 frt.**

„Eugénie hintőpor“ fehér, ró-
zsaszín és krém színben, tartósan észrevétlenül ta-
pad, s a bőrnek természetes lágyaságot és
üdösséget kölcsönöz. **Ára 1 frt 20 kr.** —
Pamacsosál együtt 1 frt 50 kr.

„Trioxen“ kitűnő hajnövesztőszer;
erősíti a hajgyökereket,
teljesen megakadályozza a korpaképződést.
Ára 1 frt 60 kr.

„Nigritine végétale“ haj-
festő fekete és barna. A haj ezen szerrel
festve 6 hétig is megtartja a színét
és teljes lehetetlen a müleges festést természetes
színtől megkülömböztetni. **Ára 3 frt 50 kr.**

**Folyékony kaukázusi ba-
juszpedrő** a bajusz rövesztésére és
épentartására. A bajusz
felsültése nem szükséges, a nélkül is mind n
bajuszoknak a kívánt forma adható. **Ára 75 kr.**

FŐRAKTÁR DEBRECZEN:
Szent-Királyi Tivadar
97-25-7 műipar-áru raktárában.

„Csokonai“ nyomda és kiadó r.-t. nyomása. 1896.

Igen tisztelt vevőinkhez!

Több oldalról történt fel-
szólamlásnak engedve, mi-
szerint a tavaszi bevá-
sárlások céljából teendő
külföldi utunk idejét — a
különleges megren-
delések eszközlése
végett tudomásra hozzuk,
van szerencsénk összes be-
cses vevőinket értesíteni,
hogy e hét folyamán a
közelendő idény ujdonsá-
gai beszerzése céljából
utunkat megkezdjük.

Szóbeli, avagy levélileg
teendő megbízásokat kész-
séggel elfogadunk és pon-
tosan teljesítünk 153 1-1

kiváló tisztelettel

Heiman és Halmágyi

női- és gyermekfelöltő áruhaza
DEBRECZEN, FŐTÉR.

Orvosi tekintélyek által kiünönek elismert

Rheuma-szesz

rheuma, köszvény és minden testi fájdalom
elleni biztos hatású külsőleg alkalmazandó
gyógyszer.

Ára 1 korona.

Kapható: **Widder Gyula** gyógyszerész-
nél S.-A.-Ujhelyen ezélt Kis-Szebenben,
Főraktár Budapesten **Török József** gyógy-
szerésznél

Debreczenben, dr. **Rotschnek V. Emil** és
Tóth Béla urak gyógytáraiban.

Fog- és fejfájás
108 10-7 5 perc alatt gyógyul.

Jelentékeny, folyton emelkedő kereset

kinálkozik

oly tisztességes uraknak
(esetleg hölgyeknek is)

a kik jelenleg állás nélkül vannak.

**Rckonszenves külső és
beszélő tehetség** egyedüli föltétel.

Bővebb felvilágosítást nyújt a kiadó-
hivatal 151 3-1

SARG-féle elismert nélkülözhetlen
fogtisztító-szer

sok **MILLIÓ**-szor

kipróbált s jónak talált, fogorvosok által
ajánlva, mint legjobb szer
a fogak épen tartására és szépítésére.

Mindenhol kapható.

98-30-13